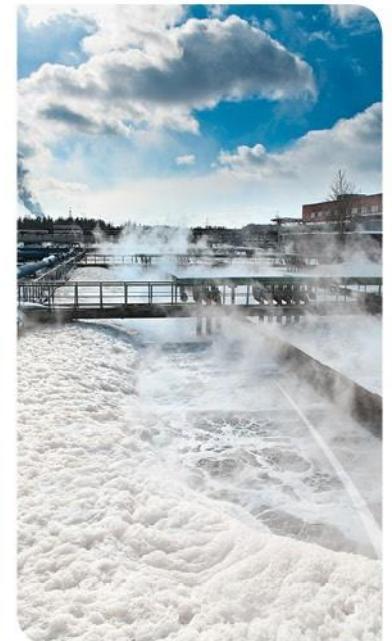

UPRAVLJANJE RIZICIMA: UVOD

Naš cilj (prepostavljen): Izvući najviše što se može iz dostupnih IPA resursa, u isto vreme strogo poštujući principe legaliteta i pravilnosti. Ispuniti misiju/viziju. Stvoriti nove vrednosti.

Šta je rizik?

- „Svaki događaj ili problem koji se može javiti i ozbiljno ugroziti postizanje političkih, strateških i operativnih (IPA) ciljeva. Propuštene mogućnosti se takođe smatraju rizikom“.
- „...eventualna opasnost, događaj (ili sled događaja), aktivnosti (ili sled aktivnosti) ili nedostatak aktivnosti što vodi ka gubitku sredstava ili poslovnog ugleda i predstavlja pretnju uspešnoj realizaciji zadataka koje je organizacija sebi zadala.“

ŠTA JE RIZIK?

stoga....

1. Prvo prepostavka

Može se pojaviti /može izazvati nepovoljan uticaj...

Ukoliko se nepovoljan događaj već desio/izazvao nepovoljan uticaj - to već predstavlja problem. Kada su u pitanju rizici, akcenat se stavlja na predviđanje – vi predviđate rizik ali se suočavate sa problemom.

2. Propuštena mogućnost kao rizik

Logički proističe iz sveobuhvatnog razumnog finansijskog menadžmenta.

3. Materijalizacija rizika će „boleti“ (uticaj)

To je neuspeh, neuspeh u postizanju političkih, strateških i operativnih ciljeva... vodi ka gubitku sredstava i/ili* poslovnog ugleda

ŠTA JE RIZIK?

„Međutim, nikada u svom dosadašnjem iskustvu nisam se našao u pomorskoj nesreći... nesreći bilo koje vrste o kojoj bi uopšte i vredelo govoriti. Video sam možda jedan brod u nevolji, za sve godine koje sam proveo na moru. Nikada nisam video olupinu niti sam ikada doživeo brodolom, i nikada nije bilo pretnje od nesreće bilo koje vrste. „

E.J. Smith, Kapetan

VEROVATNOĆA I UTICAJ

UTICAJ (učinak)

- Efekat materijalizacije određenog rizika
- Efekat bi mogao biti pozitivan ili negativan (Upravljanje rizicima se bavi negativnim efektima)
- Može se izraziti na kvantitativan i kvalitativan način
- Rizik je i propuštanje aktivnosti koja bi za rezultat imala pozitivan efekat

MATRICA+ VEROVATNOĆE I UTICAJA

Likelihood of occurrence	High	3	6	9
	Medium	2	4	6
	Low	1	2	3
	n.a.	Low	Medium	High
Impact				

STRATEGIJE UBLAŽAVANJA RIZIKA

PREPOSTAVITI/PRIHVATITI

Priznati i prihvatiti postojanje određenog rizika, napraviti ciljanu odluku da se taj rizik prihvati bez ulaganja posebnog truda u cilju njegovog kontrolisanja.

IMPLIKACIJE (npr. sistem kontrole, organizacioni ciljevi itd.)

Obično ih nema – bilo bi teško opravdati uvođenje novih/dodatnih kontrola.

U slučaju materijalizacije rizika, postoji obaveza uklanjanja negativnih efekata.

STRATEGIJE UBLAŽAVANJA RIZIKA

KONTROLA/UBLAŽAVANJE

Sprovođenje aktivnosti/mera u cilju smanjenja uticaja ili verovatnoće rizika na minimum.

IMPLIKACIJE (npr. sistem kontrole, organizacioni ciljevi itd.)

Preuzimanje obaveze uspešnog sprovođenja aktivnosti/mera ublažavanja, statusa izveštavanja i praćenja.
Upravljanje rizicima je stabilno integrisano u sve poslovne procese, uključujući i aktivnosti kontrole.

TEHNIKE IDENTIFIKACIJE RIZIKA

POST MORTEM (RAZVITI NAJGORI SCENARIO)

1. Opet, potrebna je prava kombinacija

Primena zahteva saradnju tehničkih eksperata, menadžera za upravljanje rizicima i spoljnih saradnika pridruženih u panelu o upravljanju rizicima (RMP).

2. Projekat je nasilno umro!

RMP deluje kao tim forenzičara koji identificuje razloge koji su najverovatnije izazvali neželjeni događaj.

3. Pretvorite razloge smrti u rizike

Najverovatnije će razlozi lako biti transformisani u rizike srednjeg/visokog stepena! Možete koristiti registar rizika da biste zabeležili takva obrazloženja.

4. Strukturisana analiza nastupa nakon iznenadnih ideja

Procena rizika i formulisanje mera za njihovo ublažavanje se radi odvojeno. Ovaj deo može pratiti redovnu proceduru (npr. upotreba matrice LI /registra rizika).

RIZICI NA NIVOU PROJEKTA

1. Formiranje kulture upravljanja rizicima od suštinskog je značaja za organizacije koje se bave projektima

- Upravljanje rizicima je čvrsto integrисано u sve procese i procedure (npr. priprema akcionih dokumenata, planiranje nabavke i raspodela)
- Davanje podsticaja za proaktivno delovanje

2. Uvek temeljno proučite postojeće informacije

- Rizik je možda već bio identifikovan tokom faze planiranja
- Prepostavke o projektu se mogu lako pretvoriti u rizik (rizik=negativno formulisana prepostavka)
- Proverite podatke koje daju ponuđači (tehnička ponuda, pitanja i žalbe, itd.)
- Nalazi revizora (revizija projekta)

3. Formirajte sopstveni katalog rizika

- Identifikacija i procena rizika se popravljaju iskustvom
- Iskustvo se može prigodno podeliti kroz „katalog rizika“

PODRŠKA EU U PRIPREMI PROJEKATA

Sva dokumenta, informacije, materijale i fotografije možete preuzeti na zvaničnoj internet prezentaciji EU PPF projekta
@www.ppf.rs / webpage - DOCUMENTS

Pitanja i pomoć

Borislav Bogunović

Trener, EU PPF | PPF6/EuropeAid/135637/IH/SER/RSr

+381 11 4040721

E-mail info@ppf.rs

www.ppf.rs

Hvala Vam na pažnji!